

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Democratie & Openbaar Bestuur
2. Ruimte & mobiliteit
3. Wonen & studentenhuisvesting
4. Duurzaamheid & leefomgeving
5. Onderwijs & Cultuur
6. Economie & Financiën
7. Werk & Inkomen
8. Zorg & Welzijn
9. Sport: Utrecht in beweging.
9. Sport: Utrecht in beweging.

Inleiding

Voor je ligt het politieke programma voor de stad Utrecht van de Jonge Democraten Utrecht. In dit programma geven wij onze visie op een aantal belangrijke lokale thema's weer. Deze visie wordt gekenmerkt door een progressief en liberaal geluid. Wij gaan uit van de kracht van de bewoners, ondernemers en studenten in 'ons stadsie' om hun eigen leven richting te geven. Tegelijkertijd vinden wij het van belang dat de overheid zorgt voor gelijke kansen voor iedereen en hulp biedt aan burgers die dat nodig hebben. Dit Lokale Politieke Programma moet worden gezien als een aanvulling op het landelijke Politieke Programma van de Jonge Democraten. Omdat onze stad voor eigen uitdagingen staat, vinden wij het belangrijk om een lokaal programma te hebben dat daarop inspeelt. Onze leden kunnen door middel van amendementen het programma aanpassen om nieuwe inzichten en standpunten een plaats te geven. Hierdoor blijft het Lokale Politieke Programma een belangrijke leidraad voor onze Afdeling om van Utrecht een nóg betere stad te maken.

1. Democratie & Openbaar Bestuur

De Jonge Democraten Utrecht zouden geen Jonge Democraten zijn zonder de ambitie om de Nederlandse democratie te beschermen en te versterken. Gemeenten moeten de lokale democratie waarborgen en meer aandacht hebben voor de mening van haar inwoners. Dit vereist goede participatie, toegankelijkheid, en transparantie.

Participatie

De opgave rondom participatie en goede volksvertegenwoordiging is een uitdaging waar alle gemeenten mee te maken krijgen. Door centralisatie worden de vraagstukken waar de Gemeenteraad mee te maken krijgt alsmaar complexer. Voor goede afhandeling van deze zaken is dus (externe) expertise vereist. De Jonge Democraten willen alleen niet dat deze expertise de volksvertegenwoordiging en participatie van de burgers overschaduwet. Het is belangrijk dat er volksvertegenwoordigers in de Gemeenteraad zitten die weten wat er speelt in de gemeente en onder haar mensen.

Ondersteuning

Omdat volksvertegenwoordigers uiteraard hun werk goed moeten kunnen doen is het belangrijk dat er meer ondersteuning komt voor de raadsleden. Op dit moment wordt hun functie gezien als een parttimebaan en de werkdruk is te hoog. Dit gaat ten koste van de kwaliteit van de volksvertegenwoordiging en de inhoud van het debat. Er moet daarom meer financiële en ambtelijke capaciteit komen om raadsleden in hun werk te ondersteunen. Daarmee wordt de kracht van de raad versterkt en worden meer mensen in staat gesteld om zich met de lokale democratie bezig te houden.

Burgerinitiatieven

De Gemeenteraad hoeft zich voor meer ondersteuning niet alleen te wenden tot extra ambtenaren. Er is namelijk een grote groep mensen die al jaren wil meedenken maar daar tot op heden te weinig mogelijkheden voor heeft; de inwoner van de stad zelf. Wij roepen de Gemeenteraad op om meer ruimte te geven aan lokale burgerinitiatieven. Laat bewoners meedenken over oplossingen en (online) hun zienswijze geven over gemaakte plannen en veranderingen in hun buurt.

Gelote burgerraad

Daarnaast zijn de Jonge Democraten Utrecht voorstander van een burgerraad waarvan de leden worden geloot onder de inwoners van de stad. Deze burgerraad kan als adviesorgaan voor de gemeenteraad dienen. De raad verkleint de kloof tussen de burger en de politiek, kan bij moeilijke dossiers impasses doorbreken, en zorgt voor meer burgerparticipatie.

Wijkraden

In Utrecht zijn er tien wijkraden welke het gemeentebestuur gevraagd en ongevraagd adviseren. Wij als Jonge Democraten zien graag een grotere rol voor deze wijkraden en willen deze dan ook een eigen budget toekennen. Met zo'n buurtbegroting kunnen inwoners van de wijk zelf plannen maken om hun buurt te verbeteren en bijvoorbeeld duurzamer en bruisender te maken.

Toegankelijkheid

In de lokale politiek vormen toegankelijkheid en begrijpbaarheid van informatie voor veel burgers grote obstakels. Actieve zaken in de lokale politiek zijn moeilijk te vinden en te begrijpen, zeker voor mensen die de Nederlandse taal niet of slechts deels beheersen. Tegelijkertijd worden er zaken behandeld waar elke Utrechter een aandeel in heeft. Helaas kan vaak alleen de ingelezen en hoogopgeleide inwoner haar weg vinden naar de gemeente.

Website en zoekregister

Wij zetten ons in voor het verbeteren van de toegankelijkheid van de gemeentelijke website. Hierbij hoort een goed en duidelijk overzicht van de lopende zaken die op dat moment spelen. De opbouw van een actief onderwerp bij de gemeente, die vaak bestaat uit allerlei raadsstukken, brieven en antwoorden, is momenteel helaas niet overzichtelijk. De Jonge Democraten Utrecht willen dan ook dat alle stukken die bij een bepaald onderwerp horen systematisch bij elkaar worden aangeboden. Samen komen we tot beter beleid, maar dan moet een inwoner wel de inhoud kunnen vinden.

Taalgebruik

Een ander verbeterpunt zit in het taalgebruik van de gemeente. Per slot van rekening is er een grote groep Utrechters die het Nederlands niet (voldoende) beheerst. Het overgrote deel van alle communicatie rondom gemeentelijk beleid is in (lastig) Nederlands. Dit komt niet ten goede aan de toegankelijkheid en transparantie van de gemeente. De gemeente moet het voortouw nemen in het aanbieden van informatie in Engels en versimpeld B1/2 Nederlands. Waar nodig moeten er ook (gebaren)tolken beschikbaar zijn. Ook het publiceren van lokale politieke programma's in zowel (versimpeld) Nederlands als Engels zou de verbinding met de inwoners kunnen verbeteren.

Transparantie

Een goede lokale democratie moet open en eerlijk zijn richting haar inwoners. Alleen dan kunnen zij de bestuurders controleren. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan: politiek leent zich namelijk goed voor stilzwijgende afspraken. Geen wonder dat het vertrouwen tussen de inwoner en politiek een terugkerend thema is. Onze lokale volksvertegenwoordigers moeten zo goed mogelijk invulling geven aan transparantie en zelf hierin een voorbeeldrol spelen.

Open coalitieakkoorden

Democratie is op zijn sterkst als inwoners echt invloed kunnen uitoefenen. Dichtgetimmerde akkoorden passen daar niet bij. Daarom willen de Jonge Democraten dat er ook op lokaal niveau en in de gemeenteraad een coalitieakkoord op hoofdlijnen wordt gesloten. Zo blijft de gekozen gemeenteraad aan zet en geef je inwoners zo veel mogelijk ruimte om met initiatieven te komen.

Belangengroepen

Er kan er pas sprake zijn van transparantie als de inwoners van de gemeente weten hoe en waarom een bepaald besluit tot stand is gekomen. Zo hoort het duidelijk te zijn welke rol externe partijen spelen in het besluitvormingsproces. Belangengroepen zijn integraal onderdeel van de (lokale) democratie, maar elke schijn van onjuist handelen dient bestreden te worden. Wij willen dan ook dat bij elk besluit de inbreng van belangengroepen duidelijk wordt gemaakt.

Wet open Overheid (Woo)

Het is van belang dat een verzoek tot openbaarmaking serieus wordt genomen. Het kost de gemeente veel tijd en geld om te bepalen wat wel en niet gepubliceerd mag worden. Toch benadrukt de Jonge Democraten Utrecht het belang van het tijdig en adequaat bieden van transparantie.

De rol van journalistiek

De journalistiek speelt een belangrijke rol in de totstandkoming van een transparante gemeente. Vandaar dat de gemeente de lokale journalistiek in haar werkzaamheden dient te ondersteunen. Een

snelle en adequate behandeling van informatievragen en het ondersteunen van de lokale en regionale journalistiek is hierbij van essentieel belang.

Gekozen burgemeester

De Jonge Democraten Utrecht zijn voorstander van een direct gekozen burgemeester. Het kiezen van de burgemeester wordt hierdoor een uitvloeisel van de democratische keuze van de burger.

Daarnaast zorgt het kiezen van deze bestuurder voor een duidelijkere scheiding tussen het dagelijks bestuur (uitvoerende macht) en de volksvertegenwoordiging (wetgevende macht).

Besluiten van de volksvertegenwoordiging hebben altijd voorrang op die van de gekozen burgemeester en de uitvoerende macht. Om dit te bekrachtigen mag de volksvertegenwoordiging te allen tijde deze gekozen burgemeester wegsturen.

2. Ruimte & mobiliteit

Sinds het begin van de twintigste eeuw behoort Utrecht tot de snelst groeiende steden van Nederland. De huidige verwachting is dat het inwoneraantal van Utrecht binnen twintig jaar met 115.000 zal toenemen, tot bijna 475.000 inwoners in 2040. Utrecht is niet 'vol', maar de groei van de stad zet wel druk op de openbare ruimte en de groei vraagt om een duidelijke visie op de opgave rond mobiliteit.

Ruimtelijke ontwikkeling

De Jonge Democraten Utrecht zien graag dat er voor iedereen een betaalbare woning in Utrecht beschikbaar is, maar tegelijkertijd waakt zij ervoor dat dit niet ten koste gaat van andere voorzieningen in de stad. Dit brengt strategische keuzes met zich mee over hoe de stad en regio deze groei gaan opvangen en hoe de beperkte ruimte in en om de stad hiertoe wordt bestemd. Wij vinden het belangrijk dat leefbaarheid hierbij voorop staat. Dit betekent dat enerzijds het ideaal van voldoende duurzame en betaalbare woningen voor alle doelgroepen moet worden nagestreefd en dat er anderzijds ruimte moet blijven voor belangrijke maatschappelijke voorzieningen als groen, recreatie, sport en cultuur.

Duurzaamheidsopgave

De duurzaamheidsopgave, waar ook Utrecht voor staat, dwingt ons om goed na te denken over hoe er in Utrecht gebouwd wordt. De afgelopen jaren is de aandacht gegroeid voor circulair bouwen. Wij juichen dit idee van harte toe en pleiten er dan ook voor om meer eisen te stellen aan de toegestane CO₂-uitstoot bij (nieuw)bouwprojecten. Nieuwbouw zou per definitie energieneutraal en liefst energiepositief moeten zijn.

Bij grootschalige ruimtelijke ontwikkeling moet men rekening houden met een mogelijk andere bestemming van de bebouwing in de toekomst. Zo zouden complexen met kantoor-, winkel- en woonfuncties sneller (her)ingericht kunnen worden, al naar gelang de behoefte van de stad, zonder dat hiervoor nieuwe panden hoeven te worden gebouwd.

Utrecht is het minst groen van de grote steden in Nederland. Grote delen van de stad, met name wijken gebouwd in de jaren vijftig en zestig, hebben relatief weinig groen. Het is daarom belangrijk dat bij gebiedsontwikkeling wordt ingezet op het behouden van zo veel mogelijk kwalitatief hoogwaardig groen. Waar dit niet mogelijk is moet worden onderzocht waar in de nabije omgeving het groen kan worden gecompenseerd of bestaand groen kan worden versterkt. Het is belangrijk om in overleg met bewoners te bepalen hoe het groen in de buurt versterkt kan worden. Voorbeelden hiervan kunnen het collectief aanleggen van geveltuinen en het aanplanten van meer bomen zijn. Alleen als we de burgers betrekken kunnen we werken aan een duurzamer Utrecht.

Cultuur

Het culturele hart van de stad is en blijft de binnenstad. Toch zien de Jonge Democraten Utrecht graag meer ruimte elders in de stad voor 'culturele clusters' van ateliers, repetitieruimtes en podia. Door dergelijke voorzieningen in elkaars nabijheid te huisvesten kan een broedplaats ontstaan voor nieuwe artiesten en samenwerkingsverbanden. Daarnaast worden culturele instellingen voor bewoners hierdoor meer herkenbaar en vindbaar. Voorbeelden van geschikte locaties hiervoor zijn het Werkspoorkwartier, het Utrecht Science Park (USP) en Castellum Hoge Woerd.

Skyline en hoogbouw

Ten slotte mag Utrecht ambities als metropoolregio uitdragen. Als vierde en snelst groeiende stad van het land, met het grootste spoorwegknooppunt (Utrecht Centraal Station) en het grootste kennispark (USP) is Utrecht al lang geen provinciestad meer. Dit mag ook meer naar voren komen in het aanzicht van de stad. Door de ontwikkelingen in het Stationsgebied is de skyline van Utrecht

de afgelopen jaren veranderd. Met aankomende ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone en het Jaarbeurskwartier zal, door de komst van meer hoogbouw, de skyline van Utrecht opnieuw veranderen. De Jonge Democraten Utrecht zien de voordelen van hoogbouw op plekken waar weinig ruimte is. Nu er in Leidsche Rijn voor het eerst hoger dan de Domtoren gebouwd wordt is het tijd om de restricties rond bouwhoogte voor grotere delen van de stad te versoepelen. Ook gebieden als het USP, Papendorp, en aankomende ontwikkellocaties rond nieuwe stadscentra lenen zich bij uitstek voor hoogbouw hoger dan de Domtoren.

Mobiliteit

Autoverkeer

(Nagenoeg) Autovrije binnenstad

De Jonge Democraten Utrecht ondersteunen de aanpak van de gemeente Utrecht om de binnenstad 'autoluw' te maken, zodat inwoners en bezoekers minder vaak de auto pakken voor verplaatsingen van, naar en in de binnenstad. Door met name fiets- en in mindere mate voetgangersgebieden uit te breiden en daarnaast het aantal parkeerplaatsen voor auto's te verminderen, worden de fiets en het OV aantrekkelijker vervoersmiddelen.

Zoals in het hoofdstuk Duurzaamheid beschreven pleiten de Jonge Democraten Utrecht ook voor het uitbreiden van de milieuzone. Concreet zou dit betekenen dat er vanaf 2030 enkel nog emissieloos vervoer mag zijn binnen de ring Utrecht.

Amelisweerd

De mogelijke verbreding van de A27 is al jaren een onderwerp van debat. De Jonge Democraten Utrecht zijn uitgesproken tegenstander van een verbreding van de tunnelbak waar de snelweg in ligt. In de regio bestaat weinig draagvlak voor grote aantasting van het omliggende groen. Bovendien is het natuurgebied bij Amelisweerd van grote waarde voor de stad en haar inwoners. Daarom ziet de JD graag dat de beschermde status van Amelisweerd wordt versterkt om het gebied te behoeden voor toekomstige ontwikkelingen.

Snelheidscontrole

De gemeente Utrecht zet momenteel in op flitspalen voor de controle van de maximale snelheid binnen en buiten de ring. Toch zijn er nog veel plekken in Utrecht waar op momenten veel te hard wordt gereden. De Vleutenseweg, Kardinaal de Jongweg en de westelijke stadsboulevard zijn enkele voorbeelden van wegen waarop vaak te hard wordt gereden, zeker wanneer de verkeerslichten in de avond uit staan. Omdat op deze routes (ook 's nachts) veel wordt gefietst levert dit gevaarlijke situaties op. Ten behoeve van de veiligheid van alle verkeersgebruikers pleiten de Jonge Democraten Utrecht voor een onderzoek naar de potentie van trajectcontroles op dergelijke binnenstedelijke locaties, omdat de lange rechte wegen nu uitnodigen voor hoge snelheden door automobilisten.

Fietsverkeer

Groene golf

De fiets is een veelgebruikt vervoersmiddel in Utrecht. Dit blijkt ook uit het feit dat de drukste fietspaden van Nederland in Utrecht liggen en bij het Utrecht Centraal Station de grootste fietsenstalling ter wereld staat. De Jonge Democraten Utrecht is groot voorstander van de fiets vanwege het duurzame en gezonde karakter. Om fietsverkeer in Utrecht te stimuleren is het belangrijk om bij te dragen aan de doorstroom op trajecten met een hoge fietsdichtheid. Dit kan onder andere door een groene golf voor fietsers in te richten op belangrijke doorgaande fietsroutes, zoals de Amsterdamsestraatweg, Kardinaal de Jongweg, Vleutenseweg, Vleutensebaan en de binnenstadsas.

Deel- scooters en fietsen

Deelmobiliteit vormt een duurzaam alternatief voor vervoer in de stad. Daarom ondersteunen de Jonge Democraten Utrecht de waarde die de gemeente hecht aan initiatieven voor schone deelauto's en (elektrische) deelfietsen. Minder enthousiast zijn wij over deelscooters vanwege de ruimte die zij innemen in de stad en op straat, de verkeersveiligheid, en de geringe meerwaarde boven deelfietsen. Hoewel deelfoertuigen de druk op parkeerruimte kunnen verlichten,

waarschuwen wij voor de wildgroei aan deelfietsen rond stations. Dit komt de bereikbaarheid van de stad niet ten goede.

Bereikbaarheid zonder auto's

Utrecht staat bekend als het OV-knooppunt van Nederland, met Utrecht Centraal Station als kloppend hart. Vanuit Utrecht kan vrijwel iedere grote stad van Nederland snel bereikt worden en ook in internationale spoorverbindingen vormt Utrecht in toenemende mate een schakel. Dit biedt een potentie die wij willen benutten. Met name jongeren maken in steeds mindere mate gebruik van de auto, wat zorgt voor minder files en minder milieubelasting.

De Jonge Democraten Utrecht pleiten voor het structureel verder versterken van het bestaande OV-stelsel in de stad en de regio. Hiertoe moet het OV-netwerk worden geïntensiveerd met een uitbreiding van het aantal HOV-lijnen vanuit het centrum naar omliggende wijken, en tussen wijken onderling. Om de leefbaarheid van onze stad te waarborgen pleiten wij ervoor te onderzoeken of tramlijnen gedeeltelijk ondergronds kunnen liggen op locaties met beperkte ruimte, zoals de binnenstad. Om het OV laagdrempelig en toegankelijk te houden en het gebruik ervan aan te moedigen, stellen wij voor om reiskosten in het OV te verlagen voor alle inwoners met een U-pas. Zo kunnen ook inwoners met een kleinere portefeuille gebruik maken van het openbaar vervoer.

3. Wonen & studentenhuisvesting

Als een snelgroeiende stad is de druk op de woningmarkt in Utrecht en de regio hoog. Dit brengt een enorme woningbouwopgave met zich mee om ervoor te zorgen dat zowel de huidige, als de toekomstige bewoners van Utrecht een woning kunnen vinden. Nieuwe woningen moeten betaalbaar, toekomstbestendig en goed bereikbaar zijn. Bovendien is Utrecht met maar liefst zestigduizend studenten een échte studentenstad. Dit vereist een goede studentenhuisvesting zodat de regio zich kan blijven ontwikkelen als kenniscluster en nieuw ondernemerschap, innovatie en creativiteit aantrekt

Woningbouw

Percentageverdeling bouw

Het aantal woningen in Utrecht is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Met name in Leidsche Rijn is de laatste twee decennia veel gebouwd. Ook de komende jaren zullen hier nog veel woningen verrijzen, maar de focus wordt daarnaast gelegd op centrumgebieden zoals de Merwedekanaalzone en het Jaarbeurskwartier. De bouw van nieuwe woningen is noodzakelijk vanwege de hoge woningnood in Utrecht en omstreken. Nieuwbouw gaat momenteel echter vaak gepaard met een hoge huur- of koopprijs wat bijdraagt aan een tweedeling in de stad tussen de inwoners die wel een huis kunnen kopen, en de inwoners die dit niet kunnen. Ook sluit het aanbod van nieuwbouw vaak niet aan bij vraag op de woningmarkt en de demografie van de woningzoekenden. Dit betekent dat nieuwbouw vaak in de hogere prijsklasse valt en niet is gericht op studenten en starters. Zij maken echter wel het grootste deel van de woningzoekende uit. De Jonge Democraten Utrecht pleiten daarom voor een generatie-percentageverdeling. Dit houdt in dat er per project vooraf niet alleen een verdeling in laag- midden- en hoog segment wordt gemaakt, maar dat hierin ook een percentageverdeling voor bepaalde doelgroepen wordt meegenomen. Voor Utrecht als groeiende en bruisende studentenstad betekent dit dat er bij elk (grootschalig) nieuwbouwproject expliciet rekening wordt gehouden met het aanbod voor studenten en starters.

Huishuisjesmelkers

Het gaat steeds beter met het aanpakken van huisjesmelkers in Utrecht. Maar het verhuren van dure, kleine kamers is niet voorbij. Om deze reden staan de Jonge Democraten Utrecht achter een zelf woonplicht voor nieuwbouwhuizen. Dit moet voorkomen dat beleggers nieuwbouwwoningen opkopen en deze vervolgens op de particuliere huurmarkt met winstoogmerk verhuren. Verder pleiten wij voor een landelijke verhuurheffing om de hoge huurprijzen in de vrije huursector aan te pakken. Verhuurders die door de huurcommissie in een gemeente op de vingers worden getikt vanwege te hoge huurprijzen mogen deze praktijken niet elders voortzetten.

Internationals

Onderwijsinstellingen zoals de Universiteit Utrecht maken reclame in het buitenland om studenten naar Utrecht te halen. Tegelijkertijd lijken zij geen aandacht te besteden aan het feit dat internationals die hier komen studeren ook een woonplek nodig hebben. Het is de taak van de gemeente om samen met de deze onderwijsinstellingen de verantwoordelijkheid te nemen op het gebied van juiste voorlichting over huisvesting voor internationals.

Nog te vaak wordt er bij advertenties voor studentenkamers of appartementen geschreven dat alleen Nederlanders welkom zijn. Internationals mogen niet eens langskomen om te hospiteren en om te laten zien wie zij zijn. De gemeente Utrecht moet zich inzetten voor deze internationals en woningverhuurders erop wijzen dat deze vorm van discriminatie niet is toegestaan.

Utrecht Science Park

Het Utrecht Science Park (voorheen De Uithof) is een van de belangrijkste kennisclusters in Nederland en hiermee één van de drijvende krachten achter de Utrechtse economie. Kennisclusters worden sterker naarmate meer bedrijven en instellingen zich in de nabijheid vestigen, wat de kennis-

en innovatiekracht van het gebied vergroot. Het USP biedt een grote mogelijkheid om zich te ontwikkelen als een innovatiecluster op het gebied van 'life sciences & health'. Het USP Utrecht is geconcentreerd op zorg, onderzoek en onderwijs terwijl het nabijgelegen USP Bilthoven zich richt op productontwikkeling, productverbetering en productie.

De huidige voorzieningen op en om het USP doen echter geen recht aan het potentieel van deze regio. Het gebrek aan hoogwaardige openbare ruimte en voorzieningen draagt niet bij aan het creëren van nieuwe ontmoetingen en verbindingen tussen gevestigde partijen. De stap moet worden gezet naar een echte bruisende campus die de hele Utrechtse regio versterkt.

De Jonge Democraten Utrecht willen op het USP meer studentenwoningen toevoegen aangezien deze locatie bij uitstek geschikt is voor dit type woningen. Naast de grote behoefte aan woonruimte onder studenten zouden deze kamers ook dicht bij de collegezaal gelegen zijn. Dit vraagt echter ook om verdere ontwikkeling van het USP op het gebied van voorzieningen die dit tot een aangename leef- en verblijfsruimte maken waar bewoners en bezoekers elkaar ontmoeten. Het USP heeft meer sportvoorzieningen, horeca en een volwaardige supermarkt nodig. Hiermee wordt aan het gebied ook de potentie geboden om uit te groeien tot een bijzondere, volwaardige wijk van Utrecht.

Rijnenburg

De Jonge Democraten Utrecht pleiten in het kader van de woningnood en ruimtegebrek in de stad voor grootschalige woningbouw in Rijnenburg. Wat de Jonge Democraten Utrecht betreft wordt Rijnenburg een groene, goed verbonden, energiepositieve stadswijk waar Utrechters graag wonen. Met een hoge dichtheid van woningen voor verschillende typen huishoudens. Er is in Rijnenburg ruimte voor zeker 25.000 woningen, waarmee in de eerste plaats een serieuze bijdrage kan worden geleverd aan de woningbouwopgave die er in de Randstad is. Ook de bestaande huizenmarkt in Utrecht en omliggende plaatsen is gebaat bij meer (doorstroom)woningen in de nabije regio. Daarnaast kan Rijnenburg een bijdrage leveren aan de verduurzamingsopgave van de stad door een energiepositieve stadswijk te realiseren waar meer energie wordt opgewekt dan er verbruikt wordt. Dit is zowel mogelijk door het toepassen van moderne bouwtechnieken, het uitrusten van huizen met zonnepanelen, als door het strategisch plannen van zonnevelden, bijvoorbeeld langs de snelwegen A2 en A12 en op de Nedereindse Plas.

Ten derde biedt Rijnenburg ruimte voor een wijk met alle voorzieningen die horen bij 'gezond stedelijk leven'. Met kennis die de afgelopen decennia is opgedaan bij de aanleg van Leidsche Rijn kan in Rijnenburg een groene wijk worden gerealiseerd met zowel stadsparken als verbindingen naar het Groene Hart.

Daarnaast verdient een dergelijke wijk een levendig eigen centrum, inclusief hoogbouw (accenten), een hoogwaardige cultuurvoorziening en een aantrekkelijk verblijfsgebied. Verder is er in Rijnenburg ruimte om bij te dragen aan de grote behoeften die er bestaan op het gebied van ruimte voor sport. Met name voor aanleg van nieuw roeiwater zien wij hier een uitgelezen kans. Deze mogelijke roeibaan zou tevens kunnen dienen als waterbuffer om in regenperiodes 'natte voeten' te voorkomen en bij schaarste water beschikbaar te hebben.

Uiteraard zijn er randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden om Rijnenburg tot een succesvol onderdeel van Utrecht te maken. Om het wegennet te ontlasten zal er geïnvesteerd moeten worden in een HOV-verbinding Rijnenburg-Utrecht, en idealiter ook in een verbinding Leidsche Rijn-Rijnenburg-Nieuwegein.

Ten slotte zou de wijk als voorbeeld voor de rest van de stad kunnen dienen wanneer er van begin af aan in woningen voor alle doelgroepen (van studenten tot ouderen en van starters tot gezinnen) wordt voorzien. Hierbij moet expliciet rekening worden gehouden met de bouw van genoeg sociale en betaalbare (huur)woningen, zodat ook starters zich in de regio kunnen vestigen. Dit sluit ten slotte aan bij de groeiambities van de stad en regio Utrecht.

4. Duurzaamheid & leefomgeving

Klimaatverandering vormt een steeds groter probleem: De aarde warmt verder op, het weer wordt extremer en de biodiversiteit neemt af. De Jonge Democraten Utrecht stellen daarom dat duurzaamheid niet alleen hoog op de (inter)nationale-, maar ook op de lokale agenda moet staan. Wij onderstrepen dan ook het doel van de provincie Utrecht in 2040 energieneutraal te zijn.

Afval

Doelstellingen in de grondstoffen nota

De gemeente Utrecht heeft doelstellingen voor 2025 gesteld over de totale hoeveelheid restafval per inwoner. De Jonge Democraten vinden het echter belangrijk dat de gemeente meer duidelijkheid schept over deze plannen, inclusief tussentijdse doelen. Zonder specifieke jaartallen kunnen inwoners de gemeente niet verantwoordelijk houden voor het al dan niet halen van deze doelen

Zwerfafval

De Jonge Democraten Utrecht pleiten voor een intensieve, situatieafhankelijke aanpak om zwerfafval bij de bron aan te pakken en daarmee de leefbaarheid van de stad te vergroten. Hierbij staan een paar interventies centraal:

- Focus op vervuiling 's avonds en 's nachts: De vervuiler maant zich anoniemer in het donker.
- Opvallende afvalbakken: Utrecht zou moeten inzetten op afvalbakken die uit de omgeving springen om goed weggoiedrag te stimuleren.
- Aandacht voor sigarettenpeuken: Speciale asbakken, vuilnisbakken, en campagnes kunnen ervoor zorgen dat sigarettenpeuken niet op straat terecht komen.
- Opruimstimulering: De gemeente zou 'opruimdagen' en andere gezamenlijke opruimmomenten moeten stimuleren.

Als aanvulling daarop pleiten wij voor het experimenteren met inzamellocaties waarbij parkbezoekers statiegeld houdende producten kunnen achterlaten voor daklozen. Deze kunnen vervolgens de lege verpakkingen naar de supermarkt brengen. Op die manier houden we de parken schoon en ten gunste van minderbedeelden.

Karton

Inwoners van Utrecht kunnen bij verenigingen, scholen en andere instanties oud papier en karton inleveren die hiervoor een vergoeding krijgen. Echter zamelen deze instanties slechts een kleine hoeveelheid oud papier en karton in, wat erop wijst dat inwoners zich niet bewust zijn van het feit dat men hier papier kan inleveren. Om dit te stimuleren moet het gebruik van de afvalwijzer-app worden gestimuleerd en kan er een campagne worden gestart via de lokale buurtkranten om inwoners op de hoogte te brengen van de mogelijkheden rondom papierinzameling. Een verhoogd animo kan ertoe leiden dat meer verenigen, kerken, en scholen zich als inzamellocatie aanmelden.

Afvalheffing

De Jonge Democraten Utrecht zijn van mening dat het huidige systeem van afvalheffing moet worden heroverwogen. De afvalstoffenheffing wordt momenteel berekend op basis van de grootte van het huishouden. Er zijn hierbij slechts twee verschillende tarieven: eenpersoonshuishoudens (alleenwonenden) en meerpersoonshuishoudens (twee bewoners of meer). Wij menen dat dit het minderen van afvalproductie niet ten goede komt. Het maakt immers niet uit hoeveel vuilniszakken je gebruikt en hoeveel afval je weggooit, als je er een vast bedrag per maand voor moet betalen. Als je per vuilniszak zou moeten betalen, kan dit stimuleren tot het beperken van de afvalproductie. Wij zien dan ook meer heil in dit principe 'de vervuiler betaalt, naar rato.'

Duurzame bouw

De Jonge Democraten Utrecht stellen dat er, in het kader van duurzaamheid, aandacht moet zijn voor de manier waarop men bouwt en woont in Utrecht. Zoals beschreven in het hoofdstuk ruimtelijke ontwikkeling & mobiliteit pleiten wij voor het bestuderen van mogelijkheden hoe bouwprojecten energieneutraal of energiepositief kunnen worden gemaakt. Hierbij is het belangrijk dat er aandacht is voor kosten van verduurzaming, om woningen betaalbaar te houden. Wij willen dan ook kijken naar het uitbreiden van de lokale subsidies voor duurzaamheid. Door deze subsidies, die kunnen worden aangevraagd voor het energieneutraal maken van een woning (zowel particulier als via een Vereniging van eigenaars), is het mogelijk om het energieverbruik substantieel te verminderen.

De Jonge Democraten Utrecht moedigen het experimenteren met het gebruik van duurzame en hernieuwbare bouwmaterialen sterk aan, bij zowel projecten met laagbouw als met hoogbouw. Daarnaast zijn wij voorstander van een toenemend aandeel van houtbouw in nieuwbouw, met een ondergrens van 30% in 2025. Houtbouw is in veel gevallen even sterk als beton en staal, en daarnaast heeft het de voordelen dat er relatief snel mee gebouwd kan worden, dat de CO₂-uitstoot bij productie relatief laag is en dat het bovendien kan dienen als opslag van CO₂. Daarnaast zijn wij groot voorstander van energieopwekking door 'zon op dak'. Voor de Jonge Democraten Utrecht geniet dit sterk de voorkeur boven de bouw van windmolen- of zonneparken vanwege de schaarse ruimte en woningnood binnen Utrecht.

De Jonge Democraten Utrecht vinden het van belang dat niet alleen wordt gekeken naar hoe gebouwen figuurlijk, maar ook letterlijk 'groener' kunnen worden, door bijvoorbeeld het toepassen van dak- en geveltuinen. Daarnaast menen wij dat het vervangen van bestrating in tuinen door beplanting gestimuleerd moet worden. Verstening van tuinen en openbare ruimte draagt namelijk bij aan wateroverlast en hittestress in de stad. Het stimuleren van vergroening van tuinen kan door bewustwordingscampagnes of door het inzetten van subsidies. Hierin ligt een rol weggelegd voor zowel particulieren als voor bedrijven en de gemeente. Wij zijn in dit kader ook voorstander van het in bruikleen geven van gemeentelijke grond aan inwoners, voor de aanleg van een (buurt)tuin. Deze extra stukjes groen dragen niet alleen bij aan de duurzaamheid van de stad maar zorgen ook voor sociale cohesie in een buurt vanwege de gezamenlijke verantwoordelijkheid in onderhoud.

Luchtkwaliteit en milieuzone

De Jonge Democraten Utrecht stellen dat er ook op het terrein van luchtkwaliteit veel te winnen valt. De luchtkwaliteit van Utrecht laat nog steeds veel te wensen over, onder meer door de vele vervuilende voertuigen in de binnenstad. Wij ondersteunen de aanpak van de gemeente Utrecht om de binnenstad 'autoluw' te maken. Dit kan door de fiets- en voetgangersgebieden uit te breiden en het aantal parkeerplaatsen voor auto's te verminderen. Hierdoor worden de fiets en het OV aantrekkelijker vervoersmiddelen zodat inwoners en bezoekers minder vaak de auto pakken voor verplaatsingen van, naar en in de binnenstad.

De gemeente werkt toe naar een milieuzone voor vervoer zonder uitstoot in 2030. Deze milieuzone ligt echter alleen in de binnenstad, het stationsgebied, en de Jaarbeurs. Wij willen deze milieuzone vergroten. Dit houdt in dat vanaf 2030 er nog enkel emissieloos vervoer mag zijn binnen de ring Utrecht.

Wegvervoer

Voor wegverkeer dient er een verbod te komen voor al het niet elektrische vervoer binnen de ring A2, A12, A27 en N230. Dit verbod zou dan moeten gelden voor auto's, bestelbussen, vrachtwagen, motoren en brommers. Deze beperking leidt dan tot een reductie in stikstof en fijnstof in de stad en zal tevens leiden tot meer elektrische voertuigen in de bredere regio wat ook elders tot betere luchtkwaliteit leidt.

Scheepvaart

Rondvaartboten in de Utrechtse grachten dienen ook vanaf 2030 volledig elektrisch te zijn. Schepen over het Amsterdam-Rijnkanaal vallen buiten deze regels omdat dit water onder eigendom staat van Rijkswaterstaat. De gemeente kan wel druk uitoefenen op de landelijke overheid om de binnenvaart te verduurzamen.

Tussentijdse stappen

De Jonge Democraten pleit er voor om ook tussentijdse stappen te maken. Zo kan al een verbod worden ingesteld voor vrachtwagens, bestelbussen, tweewielers en tourbussen met verbrandingsmotoren vanaf 2025. Dit zal al op kortere termijn positieve resultaten opleveren. De keuze voor bestelbussen, tweewielers en tourbussen wordt gemaakt omdat deze voertuigen over het algemeen het meest bijdragen aan de luchtvervuiling in de stad.

5. Onderwijs & Cultuur

Als Jonge Democraten hechten wij veel belang aan goed onderwijs. Bovendien is Utrecht een onderwijsstad bij uitstek, met meer dan 25.000 scholieren en ruim 100.000 studenten verspreid over 21 onderwijsinstellingen. Er is echter ook op het gebied van onderwijs ruimte voor verbetering in Utrecht. In het primair onderwijs zien we het lerarentekort in de stad alsmaar stijgen. Veel studenten zoeken een kamer in de stad maar kunnen door de grote woningnood nergens terecht (Zie ook hoofdstuk wonen & studentenhuysvesting). Ten slotte bestaat er een grote kansenongelijkheid in het onderwijs, wat de ontwikkeling van kinderen en jongeren belemmert. Voor de Jonge Democraten Utrecht zijn dit thema's die veel aandacht verdienen.

Lerarentekort

Onderwijs is een belangrijk middel om de kansenongelijkheid aan te pakken. Het lerarentekort maakt echter dat leerlingen die meer aandacht nodig hebben dit niet kunnen krijgen. Juist de scholen in wijken die meer aandacht behoeven, waar kinderen goed onderwijs en extra aandacht over het algemeen het hardst nodig hebben, kunnen moeilijk leraren vinden. Goed onderwijs begint met voldoende goede leraren. In de hoop om daarmee meer leraren aan te trekken in Utrecht, zijn wij voor een onderzoek naar de mogelijkheden om voorrang te bieden aan leraren op betaalbare woningen in de stad.

Basis onderwijs

Kinderen van ouders met verschillende inkomens en opleidingen moeten zoveel mogelijk samen naar school gaan. Zo kan segregatie in de samenleving al van jongs af aan worden tegengegaan. De Jonge Democraten Utrecht zijn groot voorstander van het nieuwe stedelijke aanmeldsysteem voor basisscholen, dat 'gelijke kansen voor ieder kind' centraal moet stellen, doordat vooraanmelding niet langer mogelijk is. Het blijft echter zaak om aandacht te hebben voor scholen in sociaaleconomische zwakkere wijken. De grote klassen en de vele leerlingen met taalachterstanden op deze scholen vormen grote uitdagingen.

De Jonge Democraten Utrecht blijven er voor pleiten dat er, in navolging van de Brede School Academie in Overvecht, in alle wijken in Utrecht instellingen worden gerealiseerd voor kinderen met een hogere leerpotentie, die worden gehinderd door taalvaardigheden. Voor leerlingen die moeite hebben mee te komen, dienen extra projecten te worden opgezet gericht op taal en rekenen,

Middelbaar onderwijs

De Jonge Democraten Utrecht zien graag veel middelbare scholen waar onderwijs op verschillende niveaus wordt aangeboden. Vroege selectie leidt immers tot ongelijke kansen in het onderwijs. In een brede brugklas hebben leerlingen meer tijd hebben om zich te ontwikkelen. Daarnaast biedt dit leerlingen met een eventuele achterstand meer tijd om deze in te halen.

In het middelbaar onderwijs stimuleren wij scholen waar onderwijs op verschillende niveaus wordt aangeboden. Op die manier blijven jongeren met een verschillende opleidingsniveau met elkaar in contact. Dit is van belang nu hoger en lager opgeleiden in toenemende mate langs elkaar heen lijken te leven.

Ten slotte pleiten de Jonge Democraten Utrecht voor een rijke schooldag voor iedere scholier. Kansenongelijkheid tussen scholieren wordt in hoge mate bepaald door wat zij na schooltijd krijgen aangeboden. Terwijl sommige leerlingen kunnen sporten, huiswerkbegeleiding krijgen, of culturele activiteiten kunnen bezoeken hebben andere leerlingen weinig mogelijkheden. Om deze reden moeten zaken als huiswerkbegeleiding, sport, en cultuur als onderdeel van het publieke aanbod worden aangeboden op school.

MBO en Hoger onderwijs

Het hoger onderwijs en haar studenten is kenmerkend voor Utrecht. De hogeronderwijsinstellingen zijn van groot belang voor Utrecht omdat zij de generatie van de toekomst opleiden,

werkgelegenheid genereren, en (jonge) mensen naar de stad trekken die daarna vaak in de stad blijven wonen. De Jonge Democraten Utrecht zijn wij van mening dat de studentencultuur die hieruit voortkomt een belangrijk deel van de Utrechtse identiteit uitmaakt. Daarom vinden wij het belangrijk dat de gemeente zich inzet voor een stad waar iedere student een kamer en studieplek kan vinden. Verder achten wij het van belang dat de huidige, hoge, status van de (hoger) onderwijsinstellingen gehandhaafd blijft. Hiervoor is het van belang dat deze instellingen kwalitatief goede faciliteiten hebben en goed bereikbaar zijn. Dit is dan ook een onderwerp waar de gemeente zich voor moet blijven inspannen

Wij zien in dit kader veel kansen op het Utrecht Science Park (USP). Wij willen dat het USP zich ontwikkeld als volwaardige bruisende stadswijk (Zie ook het hoofdstuk wonen & studentenhuysvesting).

Cultuur

Cultuurbeleving is belangrijk en draagt bij aan de leefbaarheid van de stad. Utrecht is een stad met een rijk aanbod aan kunst en cultuur. Of het nu gaat om (kunst)musea, theaters en poppodia, of street art: Utrecht heeft het allemaal. Van groot belang is dat deze cultuur en kunstuitingen ook voor alle inwoners bereikbaar blijven.

Culturele instellingen en evenementen

Voor veel inwoners in een bruisende stad als Utrecht nemen festivals een belangrijke plaats in. Het aanbod van festivals in Utrecht is erg divers. De Jonge Democraten Utrecht vinden dat de gemeente moet zoeken naar voldoende gelegenheid om deze diversiteit aan festivals te behouden en Utrecht meer te promoten als belangrijke festivalstad. Verder pleiten de Jonge Democraten Utrecht voor meer aandacht voor culturele instellingen, zoals musea. Musea's spelen een belangrijke rol hebben in de ontspanning en educatie van inwoners en kunnen dienen om toeristen naar Utrecht te trekken.

Toegankelijkheid van culturele activiteiten

De Jonge Democraten Utrecht willen dat alle leerlingen en studenten in onze stad in aanraking komen met de cultuur die hun stad te bieden heeft. In dat kader pleiten wij ervoor dat schoolklassen drie keer per jaar een bezoek kunnen brengen aan een culturele instelling in Utrecht, zoals een museum, muziekuvoering, of theater. Daarnaast willen wij Utrechtse gezinnen één keer per jaar gratis naar een voorstelling in TivoliVredenburg laten gaan. Ten slotte zien we graag handhaving en waar mogelijk uitbreiding van de mogelijkheden voor U-pashouders om culturele activiteiten te bezoeken. Op deze manier gaan we kansenongelijkheid tegen en stimuleren we de brede ontwikkeling van elk individu.

6. Economie & Financiën

Utrecht is een belangrijke economische regio in Nederland en Europa. Dit is iets waar we trots op mogen zijn. We zien echter snelle economische veranderingen die aandacht vragen. Wij willen dat werk en aanbod in Utrecht beter op elkaar aansluiten en dat alle Utrechters kunnen blijven werken, nu en in de toekomst.

Omscholing

Er is een horizontale mismatch op de arbeidsmarkt. Enerzijds zitten veel mensen thuis met weinig uitzicht op een baan, anderzijds is er in bepaalde sectoren een tekort aan geschoold personeel. Om mensen de kans te geven structureel uit de bijstand te komen, pleiten de Jonge Democraten voor de mogelijkheid tot scholing met behoud van uitkering en toeslagen. De Jonge Democraten willen mensen de mogelijkheid bieden om de kosten van de opleiding te vergoeden. Deze financiering zal alleen beschikbaar gesteld worden voor opleidingen tot beroepen met een langdurig arbeidsmarktperspectief.

Studietoeslag

Volgens de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS) hebben studenten met een arbeidsbeperking recht op een individuele toeslag. De individuele studietoeslag is bedoeld voor studenten vanaf 18 jaar die door een (medische-) beperking structureel niet in staat zijn om naast hun studie bij te verdienen. De mogelijkheden voor zo'n toeslag verschillen per gemeente. Wij pleiten ervoor dat studenten met een arbeidsbeperking in elke gemeente dezelfde individuele toeslag moeten krijgen. Het mag niet zo zijn dat een individu minder toeslag krijgt alleen omdat hij of zij op een andere plek woont.

Regelvrije bijstand

In 2017 is de gemeente Utrecht gestart met een onderzoek van de mogelijkheden tot het invoeren van een basisinkomen. Door tegenwerking van de Rijksoverheid is dit onderzoek slechts kleinschalig en met beperkingen uitgevoerd. De Jonge Democraten Utrecht pleiten voor het voortzetten van zulk onderzoek en roepen de gemeente op een experiment uit te voeren met een regelvrije bijstand voor inwoners. Dit zou betekenen dat inwoners die in de bijstand zitten de mogelijkheid krijgen buiten hun bijstand bij te verdienen en minder regels, zoals verplicht solliciteren, krijgen opgelegd. Het geld dat wordt bespaard op de begeleiding van inwoners met weinig kans om nog aan het werk te komen kan worden geïnvesteerd in inwoners met een grote kans om een baan te vinden. Deze maatregel voorkomt een hoop rompslomp en last voor mensen die langdurig in de bijstand zitten met weinig perspectief om nog aan het werk te komen.

Horeca

Het Utrechtse nachtleven verdient wat ons betreft meer aandacht. Het nachtleven wordt gevormd door een grote groep ondernemers die inwoners de kans bieden nieuwe mensen te ontmoeten, ervaringen op te doen, vrij te zijn, en van muziek te genieten. Veel van onze inwoners kijken, zeker na de corona pandemie, uit naar een bruisend nachtleven. Er zijn momenteel te weinig geschikte locaties voor nachtcultuur. Een boost in de nachtcultuur vraagt daarom om het actief zoeken naar geschikte locaties door de gemeente in de ruimtelijke ontwikkelingen.

De Jonge Democraten Utrecht zijn van mening dat de horeca in hoge mate bijdraagt aan de gezelligheid in de stad. De gemeente heeft een streng beleid dat er buiten de terras spinnen niet gedronken mag worden. Bovendien kan de aansprakelijke terras eigenaar een boete krijgen indien dit toch gebeurt. Ondernemers zijn niet in staat constant hun bezoekers in de gaten te houden en worden hierdoor de dupe van een overtreding van de bezoeker. De overschrijdende drinker zou gewaarschuwd dan wel gestraft moeten worden.

Daarnaast zou de gemeente, waar de verkeersveiligheid niet in het geding is, kunnen experimenteren met terrassen zonder pinnen of, in navolging van de tijdelijke corona maatregelen, met permanente satelliet terrassen.

Ondernemerschap

De gemeente moet jonge, lokale ondernemers met innovatieve ideeën de mogelijkheid bieden om zich in Utrecht te vestigen. De gemeente krijgt van de staat een jaarlijks bedrag om haar ondernemers te ondersteunen. De gemeente zou dit geld moeten investeren in startende ondernemers die een duurzame onderneming willen oprichten, door onder andere trainingen, startersleningen, en advies te bieden. Dit kan onder andere via de Regionale Ontwikkelmaatschappij (ROM) en met behulp van de Regionale Economische agenda (REA).

Ook zouden studenten tijdens hun studie kennis moeten kunnen maken met ondernemerschap. Dit kan onder andere door het opzetten van een 'ondernemersloket' op de Uithof. Studenten stimuleren om in Utrecht hun onderneming op te richten, draagt bij aan de lokale economie en een gunstig, progressief ondernemersklimaat. Ook zouden door zo'n loket internationale kenniswerkers aangetrokken worden door het Utrecht Science Park (USP) wat de regio ten goede komt.

7. Werk & Inkomen

De mate waarin iemand vrij is, hangt in grote mate af van werk. Of, waar en hoeveel je werkt bepaalt hoeveel vrije tijd je hebt, hoeveel geld je kan uitgeven, en hoeveel keuze je hebt om iets anders te gaan doen. En als je niet werkt - of niet kan werken - hangt jouw vrijheid in grote mate af van de manier waarop de maatschappij jou opvangt. Vrijheid en bestaanszekerheid zijn dus onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De afgelopen jaren heeft de gemeente een alsmaar grotere rol gekregen om voor de bestaanszekerheid van inwoners te zorgen. Zo ging er in 2020 zo'n 300 miljoen naar de bijstand, sociale werkvoorzieningen en armoedebestrijding. In zo'n groot web van geld, informatie, bureaucratie en protocollen is het belangrijk om niet de essentie van werk en inkomen uit het oog te verliezen: waar is een Utrechter het meest bij gebaat? Met die vraag in het achterhoofd zien de Jonge Democraten Utrecht drie kansen om ons lokale sociale zekerheidsstelsel op een betaalbare manier te verbeteren.

Minder administratieve rompslomp

Utrecht heeft allerlei degelijke armoederegelingen om mensen met een laag inkomen te helpen. Dat je bij de aanvraag van zo'n regeling een aantal gegevens moet opgeven is niet meer dan logisch, maar het loopt al snel uit de hand. Regelmatig moeten voor elke aparte regeling vrijwel identieke formulieren ingeleverd worden - soms ieder jaar opnieuw. Dat kan efficiënter. Wij willen dat de gemeente niet meer om informatie vraagt die zij al bezit. Er moet een simpel systeem komen waar inwoners door één formulier in te vullen direct aanspraak kunnen maken op meerdere regelingen. Hiermee besparen we zowel inwoners als ambtenaren een hoop werk.

No wrong door

Ons sociale zekerheidsstelsel telt talloze verschillende regelingen, uitgevoerd door talloze verschillende uitvoeringsorganisaties. Toch wordt vaak van inwoners verwacht dat zij precies weten waar ze terecht moeten met hun problemen. Wij willen dat de gemeente meer gaat werken aan de hand van het 'no wrong door' principe. Inwoners met een vraag moeten laagdrempelig bij de gemeente terecht kunnen, die hen dan gericht naar het juiste loket doorverwijst. Zo kan het dat een inwoner eigenlijk niet bij de gemeente, maar bij een ander loket terecht moet. In dat geval geeft de gemeente die inwoner een helder stappenplan mee.

Voorkomen is beter dan genezen

Nog vaak schiet de overheid pas te hulp op het moment dat er een probleem is, en niet voordat het probleem ontstaat. De afgelopen tijd experimenteert de gemeente steeds meer met preventie. Zo wordt schuldenopbouw steeds eerder gesignaleerd en verholpen. In de geest van 'voorkomen is beter dan genezen' willen de Jonge Democraten Utrecht dat er naast het 'vangnet' ook steeds meer van dit soort 'vangrails' komen. Vroeg signalering kan namelijk ook een belangrijke rol spelen bij het voorkomen van armoede. Ten slotte kan de gemeente - in de geest van Nederland Leert Door - omscholingstrajecten aanbieden aan mensen die wel een baan hebben, maar deze in de toekomst dreigen te verliezen.

8. Zorg & Welzijn

Iedereen wil graag in goede gezondheid leven en oud worden. Gelukkig behoort de gezondheidszorg in Nederland tot de beste ter wereld. De gezondheidszorg staat echter ook onder druk. Door de decentralisatie van de zorg heeft de gemeente de belangrijke taken om een kader te bieden aan de gezondheidszorg en om nieuwe ontwikkelingen in de gezondheidszorg te agenderen. De Jonge Democraten Utrecht pleiten voor politieke keuzes waarin de patiënt centraal staat en algemeen welzijn de kernwaarde is. Hierbij moet worden stilgestaan bij solidariteit, zelfbeschikking en individuele verantwoordelijkheid. Bovendien is zorg onderdeel van een breder systeem. Ruimte om te sporten, genoeg groen en schone lucht in de stad dragen bij aan gezond stedelijk leven.

Gemeentelijke zorgtaken

Regionale kennisnetwerken

De decentralisatie van de zorg in 2015 heeft geleid tot het onderbrengen van de verschillende zorgtaken, waaronder jeugd en ouderenzorg, bij de gemeenten. Het doel was om de zorg dichterbij de patiënt te brengen en zo een effectiever en goedkoper systeem van noodzakelijke dagelijkse ondersteuning te krijgen. De Jonge Democraten Utrecht zijn voorstander van deze decentralisatie in de jeugdzorg en ouderenzorg; zo zijn sociale netwerken beter in kaart te brengen en kan zorg dichterbij de bewoner geleverd worden en meer aansluitend op de behoefte. Mantelzorgers staan centraal binnen met name de ouderenzorg en kunnen veel ondersteuning bieden aan bewoners.

De Jonge Democraten Utrecht erkennen dat de zorgtaken soms moeilijk uit te voeren zijn voor de gemeente. Om deze reden, en om de kwaliteit van de zorg te waarborgen, pleiten de Jonge Democraten Utrecht voor een regionaal netwerk tussen de verschillende gemeente waarin inzichten kunnen worden uitgewisseld over problemen, oplossingen en successen.

Maatschappelijke zorgtaken

Een belangrijke taak die bij gemeenten ligt door de decentralisering is de maatschappelijke opvang voor mensen en gezinnen die dak- of thuisloos zijn. De Jonge Democraten Utrecht vinden het een kerntaak om de maatschappelijke opvang te combineren met het bevorderen van deelname aan de maatschappij. Daarom moet er op structurele wijze begeleidingstrajecten worden aangeboden om het leven weer op de rit te krijgen.

Zelfredzaamheid van ouderen

De Jonge Democraten Utrecht willen dat ouderen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. De toepassing van nieuwe zorgtechnologie kunnen ouderen langer zelfstandig thuis te wonen. Denk hierbij aan systemen die automatisch hulp inschakelen in geval van nood of eenvoudig contact maken met verpleging. De Jonge Democraten Utrecht roepen dan ook de gemeente op om de toepassing van deze technologieën in de zorg te stimuleren. Verder is voor het zelfredzaam zijn van ouderen soms een aanpassing aan de woning nodig. De Jonge Democraten Utrecht willen dat er vanuit de gemeente een subsidie beschikbaar komt voor ouderen die deze aanpassingen zelf niet kunnen veroorloven. Daarnaast moet de bouw van meer geschikte woningen voor ouderen worden gestimuleerd. Ook moet er meer aandacht zijn voor nieuwe woonvormen voor ouderen waarbij zij langer zelfredzaam kunnen leven en de benodigde faciliteiten, recreatieruimte, en zorg nabij zijn.

Mentale problematiek

Steeds vaker hebben mensen last van mentale klachten zoals eenzaamheid, depressie of angst. Utrecht is een stad waar er voor elkaar gezorgd wordt. Een vriendelijk gesprek kan voor iemand veel betekenen als het even niet zo goed gaat. Daarom moet de gemeente inzetten op plekken waar ruimte is voor spontane ontmoetingen zoals honden velden, jeu de boules banen of openbare schaak plekken zoals dat in New York gedaan wordt.

Buurtsportcoaches

Samen bewegen is een laagdrempelige manier om mensen te verbinden en om gezond ouder te worden. Het ontbreken van voldoende spierkracht door te weinig beweging is een van de voornaamste redenen dat ouderen vallen wanneer ze struikelen. De gemeente vervult zowel een rol in het gezond ouder worden van haar burgers en bij het bestrijden van eenzaamheid. De Jonge Democraten Utrecht pleiten dan ook voor het opzetten van zogeheten buurtsportcoaches die een verbindende rol vervullen in de wijk en ouderen helpen in beweging te blijven.

Overgang jeugd- naar volwassenenzorg

Utrecht is een pionier met haar specialistische jeugdhulp via Spoor 030 en Koos Utrecht. De multidisciplinaire teams (buurtteams, school, huisarts, psycholoog etc.) en haar behandelplannen zijn compleet gericht op de behoeften, problematiek en omgeving van het kind. Iets waar Utrecht trots op mag zijn. De overgang van jeugd- naar volwassenenzorg wanneer het iemand 18 wordt kan echter zwaar zijn. Behandelmethodes in de volwassenenzorg zijn anders en jongvolwassenen kunnen met multi-problematiek van het kastje naar de muur gestuurd worden. De jeugd is onze toekomst. Daarom moeten kinderen die tijdens hun behandeling in de specialistische jeugdhulp 18 jaar worden, doorbehandeld kunnen worden of via de gemeente begeleid worden in hun overgang naar de volwassenenzorg.

Preventieve gezondheidszorg

De Jonge Democraten Utrecht vinden dat voorkomen beter is dan genezen. Leefstijl gerelateerde welvaartsziekten, zoals hart- en vaatziekten, leveren een substantiële bijdrage aan de ziektelast en sterfte in Nederland. Op dit moment worden er in Utrecht al initiatieven ontplooid, voor voornamelijk kinderen, om te werken aan een gezonde levensstijl. Wij zien graag dat bewezen effectieve gezondheidsprogramma's zo breed mogelijk worden ingezet door de gemeente in samenspraak met de relevante partijen (GGD, scholen, ouders, werkgevers), zodat de gezondheidswinst zo groot mogelijk is.

Op scholen moet er meer aandacht komen voor de rol van gezonde voeding en voldoende lichaamsbeweging. De Jonge Democraten Utrecht pleiten dan ook voor het aanbieden van een gezonde lunch op scholen, en het organiseren van buitenschoolse sportactiviteiten waaraan alle leerlingen kunnen deelnemen.

Seksuele gezondheid

De Jonge Democraten Utrecht vinden seksuele gezondheid een belangrijk thema. Jongeren tot 25 jaar en burgers met een verhoogd risico op seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's), zoals sekswerkers en homoseksuelen, hebben nu het recht krijgen om zich gratis en anoniem te laten testen op SOA's. Wij pleiten voor een onderzoek naar verruiming van de mogelijkheden om gratis en anoniem te laten testen op SOA's voor alle inwoners van de stad.

Vrijwillig kader

Om mentale gezondheidsproblemen van jongeren effectief en preventief aan te pakken is het van belang dat er voldoende wordt geïnvesteerd in de vrijwillige fase van hulp, zodat verdere escalatie van problemen kan worden voorkomen. Op dit moment krijgen veel jongeren zwaardere problematiek, omdat zij in een vroegtijdig stadium onvoldoende hulp hebben gekregen; Zo is sinds de invoering van de nieuwe Jeugdwet het aantal gesloten plaatsingen gestegen. Door jongeren in een vroegtijdig, vrijwillig stadium te helpen wordt escalatie, en in het uiterste geval opname in een gesloten instelling, voorkomen.

De Jonge Democraten Utrecht vinden dat binnen het vrijwillig kader nog veel te winnen valt en vinden het van groot belang dat de gemeente meer investeert in de preventie van mentale gezondheidsproblematiek onder jongeren. Het vroegtijdig signaleren van een breed scala aan problemen zou op school moeten beginnen. Scholen hebben hier vaak alleen niet de juiste

mogelijkheden voor. Om problematiek in een vroegtijdig stadium te voorkomen zou er vanuit het rijk een speciaal potje binnen de onderwijsbegroting moeten komen om de jeugdzorg voorzieningen binnen het onderwijs te verbeteren. Hiermee geven we scholen de mogelijkheid om proactief problematiek bij leerlingen op te sporen. Naast regelmatige gesprekken met de mentor zou elke leerling idealiter minimaal 1 keer per jaar de kans krijgen om met een schoolpsycholoog in gesprek te gaan. Zo kan mentale problematiek in een veel vroeger stadium boven tafel komen.

9. Sport: Utrecht in beweging.

De Jonge Democraten Utrecht staan voor gelijke kansen voor iedereen. Wat ons betreft moeten sporten en bewegen daarom voor iedereen toegankelijk zijn: Voor jong en oud, arm en rijk, met of zonder beperking, binnen of buiten verenigingsverband en ongeacht je achtergrond. Ook vinden wij dat het stimuleren van een gezonde leefstijl een grotere rol moet krijgen in de gezondheidszorg. Daarom moet de gemeente blijven inzetten op actief sportbeleid.

Sportaccommodaties

De sportmogelijkheden in de stad moeten meegroeien met de groei van de bevolking. Dit vraagt om actief beleid van de gemeente, waarin bij nieuwe ruimtelijke ontwikkeling nadrukkelijk rekening wordt gehouden met het voorzien van voldoende sportaccommodaties. De gemeente moet ervoor zorgen dat er genoeg gymzalen en andere sportfaciliteiten bereikbaar en betaalbaar zijn.

Bestaande hallen en velden staan vaak voor een groot deel van de dag leeg, wat zonde is. De bestaande sport capaciteit moet beter en creatiever benut worden. De Jonge Democraten Utrecht pleit dan ook voor meer multifunctionele accommodaties, waarin verschillende soorten sport beoefend kunnen worden. Ook zouden in deze multifunctionele accommodaties sport en culturele activiteiten geïntegreerd kunnen worden. Dit kan door bijvoorbeeld ook muziekles in deze faciliteiten aan te bieden. Bovendien kan er onderzocht worden in welke mate sportaccommodaties in nieuwe of bestaande bebouwing geïntegreerd kunnen worden, door bijvoorbeeld sportvelden op daken aan te leggen.

Ten slotte mogen bestaande sportclubs niet de dupe worden van de groei van de stad. Bij het herindelen van de openbare ruimte en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkeling zou het niet zo mogen zijn dat bestaande sportclubs en sportfaciliteiten moeten wijken, zonder dat er een redelijk alternatief wordt geboden.

Buurtsportcoaches

Zie hoofdstuk 7. Zorg en welzijn.

Sport en jeugd

Scholen spelen een belangrijke rol in het bijbrengen van een gezonde leefstijl aan jongeren. De gemeente dient hiervoor dan ook samenwerking tussen scholen en sportorganisatie te blijven stimuleren. Op vrijwel alle scholen in de stad krijgen kinderen één à twee keer per week gymles van een vakleerkracht. Helaas zijn nog veel Utrechtse kinderen en jongeren geen lid van een sportvereniging. Er moet verder worden ingezet op het jeugdsportfonds om sporten en bewegen te stimuleren bij kinderen die niet de mogelijkheden hebben om buiten schooltijd te sporten. Dit komt ten goede aan zowel de sociale als de lichamelijke ontwikkeling van het kind.

Momenteel zijn er lange wachtlijsten bij bestaande sportverenigingen, die het sporten voor jongeren belemmeren. Deze wachtlijsten moeten waar mogelijk snel worden weggenomen door extra velden en sportaccommodaties aan te leggen

Subsidies en fondsen

Gemeenten moeten financiële steun bieden waar drempels bestaan voor huishoudens die zich sport niet kunnen veroorloven. Kortingsregelingen en subsidies maken voorzieningen toegankelijk voor sociale minima. Dit kan onder andere door verder in te zetten op de U-pas waardoor het mogelijk wordt voor gezinnen met een laag inkomen mee te doen aan sportieve activiteiten.

Omdat we willen dat Utrecht een inclusieve stad is, moeten mbo'ers ook gebruik kunnen maken van de sportregelingen die nu enkel voor wo en hbo studenten gelden. Dit zou betekenen dat de

kortingsregelingen die nu gelden voor studenten aan de universiteit en de hogeschool ook voor deze doelgroep uitgebreid worden.

Roeiwater

Roeien is een van de grootste (studenten)sporten in Utrecht. Voor roeiers is het Merwedekanaal momenteel de enige plek in de stad waar zij terecht kunnen. Daarnaast is het Merwedekanaal druk in gebruik voor andere watersporten (zoals kanoën of suppen), de waterscouting en Zeeverkenner en pleziervaart. Door toenemende drukte komt de veiligheid op het water in het gedrang. Samen met de roeiverenigingen, watersporters, omwonenden en andere belanghebbenden moet de gemeente heldere afspraken over het gebruik van het water maken.

Op de langere termijn zal het Merwedekanaal, door de toenemende drukte, niet toereikend zijn als roeiwater. De Jonge Democraten Utrecht wil daarom een duurzame roei- en watersportbaan in de polder Rijnenburg, als onderdeel van de ruimtelijke ontwikkelingsplannen van dit gebied. Hier kan een ruimte worden aangeboden voor veel Utrechtse watersporters om veilig gezond te blijven en plezier te maken.

10. Asielbeleid

Utrecht maakt plaats voor iedereen. Het is belangrijk dat mensen die gedwongen hun land moeten ontvluchten, door omstandigheden zoals oorlog of onterechte vervolging, bescherming krijgen. We moeten niet alleen verantwoordelijkheid nemen voor onze eigen inwoners, maar ook voor vluchtelingen die niet beschermd worden door hun eigen overheid.

Mensen die alles hebben achtergelaten om hun toevlucht te zoeken in Nederland wacht een lange en onzekere tijd. Asielzoekers in afwachting van een oordeel over hun verblijfsstatus moeten zich kunnen voorbereiden op terugkeer naar het land van herkomst of (permanent) verblijf in ons land. De Jonge Democraten Utrecht willen dat asielzoekers in staat worden gesteld onderwijs te volgen of werkervaring op te doen. Dat bevordert zelfredzaamheid en verlaagt de drempel voor vrijwillige terugkeer naar eigen land. Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan de maatschappij. Dat begint met beheersing van de taal, maar ook met het kunnen participeren in (vrijwilligers)werk en in verenigingen. Deze mogelijkheden om actief deel te nemen aan de maatschappij helpen nieuwkomers bij hun integratie. Initiatieven die vanuit de samenleving hiervoor georganiseerd worden verdienen dan ook ondersteuning. Ten slotte vinden wij het van belang dat er kritisch wordt gekeken naar de beschikbare inburgeringscursussen en de kwaliteit daarvan. Die cursussen zijn vaak ondermaats, waardoor de integratie van asielzoekers wordt vertraagd

De Jonge Democraten Utrecht vinden dat iedereen recht heeft op noodzakelijke levensbehoeften zoals onderdak, voedsel en medische zorg. Dit geldt zowel voor asielzoekers die nog in de procedure zitten, als voor asielzoekers die al te horen hebben gekregen dat ze in Nederland mogen blijven, en voor uitgeprocedeerde asielzoekers. Zolang de buitenschuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer, mogen uitgeprocedeerde daar niet de dupe van zijn. . Voor al deze groepen moet er bed, bad en brood beschikbaar zijn.

Waar mogelijk zien de Jonge Democraten Utrecht bij voorkeur kleinschalige opvanglocaties in verschillende wijken, in plaats van een grote centrale opvangplek. Dit heeft als voordeel dat de belasting voor de omgeving verdeeld wordt, bewoners makkelijker in contact komen met asielzoekers en dat bezoeken aan of samenwerking met opvanglocaties laagdrempeliger wordt. Dit kan de tolerantie tegenover asielzoekers ten goede komen en de integratie van deze nieuwe inwoners in de samenleving bevorderen.